

Євроінтеграційні реформи – це перманентний процес та постійна безупинна робота всіх органів влади. Надзвичайно важливим елементом для підвищення ефективності євроінтеграційних реформ є максимальне використання допомоги європейських партнерів. Важливим є пріоритизація напрямів використання цієї допомоги.

Євроінтеграційний процес має певний вплив на професійну етику аудитора, а саме: імплементація міжнародного досвіду регулювання аудиторської діяльності; поступова зміна моральних категорій, культурних цінностей та етичних вимог; посилення вимог щодо підвищення довіри до аудиторської діяльності; та підвищення соціальної відповідальності та дотримання пріоритету суспільних інтересів.

Список використаних джерел

1. Бутинець Ф.Ф. Облік і аудит в Україні. Вісник ЖДТУ. 2004. № 1 (27).
2. Салова Н. Професійна етика аудитора: фундаментальні принципи. URL: https://www.pspaudit.com.ua/files/psp_14-19_salova.pdf.
3. Професійне забезпечення розвитку обліку: етика і мораль бухгалтера. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/profesiynе-zabezpechennya-rozvitku-obliku-etika-i-moral-buhgaltera.html>.
4. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21 грудня 2017 р. № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#n261>.
5. Професійна етика аудитора в умовах євроінтеграції: зміст та інституційні аспекти регулювання. URL :http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2019/49.pdf.
6. Кодекс етики професійних бухгалтерів. URL: https://lexinform.com.ua/wp-content/uploads/2018/09/Code-of-Ethics_ukr.pdf.

УДК 657

Кузьмінський Юрій Анатолійович,

*д. е. н., професор, професор кафедри аудиту,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна*

Науменко Світлана Михайлівна,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри
економічних та природничо-наукових дисципліни,
Північно-Кавказька філія Федеральної державної
бюджетної освітньої установи вищої освіти «Белгородський
державний технологічний університет ім. В. Р. Шухова»,
м. Мінеральні Води, Росія*

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ТА ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНЦІЇ БУХГАЛТЕРА

Всім відомо, що будь-яку людину на роботі оцінюють і цінують за двома головними умовними аспектами: професійність і етичність! Інколи можна почути від керівників і колег за фахом подібні відгуки: «бухгалтер гарний, а як

людина недуже» або «гарна людина, але як бухгалтер слабенька». І тут виникають питання: що ж важливіше? Що повинно бути в чому: етичність в професії чи професійність в етиці? Або яким чином досягти гармонічного поєднання?

Гадаю, більшість погодиться з тим, що важливим є обидва аспекти, як дві невід'ємні сторони однієї монети! Відтак постає питання, яким чином це можна досягти завдяки освіті! Стосовно підготовки професійного фахівця майже питань немає. Студентам викладають, в більшості, саме ті предмети і науки, завдяки яким вони можуть стати професіоналами своєї справи. А що ж до етики?

Розглянемо юридичну сторону. Стандарт вищої освіти України (Перший (бакалаврський) рівень, 07 – Управління та адміністрування, 071 – Облік і оподаткування), передбачено перелік компетенцій випускника та у термінах результатів навчання, які тим чи іншим чином відносяться до етики та моралі. А саме:

- ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку і предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

- СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

- ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

- ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

- ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

- ПР22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- ПР23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя [1].

Приблизно теж саме передбачено і для другого (магістерського) рівня [2]. До речі, зовсім не зрозуміле дублювання!

Так, Стандартом вищої освіти України питання етики і моралі передбачено! А як вони практично досягаються в освіті? Які є у наших вищих навчальних закладах дисципліни та науки, що допомагають студентам отримати такі компетенції в результаті навчання? В деяких вищих навчальних закладах дійсно викладається дисципліна «Професійна етика», але, як правило, вона є вибірковою на бакалаврському рівні.

Вважаю було б правильним включити в навчальний план бакалаврату і викладати дисципліну, як обов'язкову для майбутніх бухгалтерів, а тим паче аудиторів. І варто зважити на те, що саме від професіоналізму, моралі та етики кожного, як викладача, так і студента, в майбутньому формується - соціальна відповідальність особи та благополуччя країни.

Список використаних джерел

1. Наказ Міністерства освіти і науки України 19.11.2018 № 1260. URL: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/62822/
2. Наказ Міністерства освіти і науки України 10.07.2019 р. № 958. URL: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/65190/
3. International Accounting Education Standards Board (IAESB) [Міжнародні стандарти професійної освіти бухгалтерів]. URL: <http://www.ifac.org/system/files/publications/exposure-drafts/iaesb-consultation-paperprinciples-on-learning-outcomes.pdf>.

УДК 657

Лубенченко Ольга Едуардівна

д. е. н., доцент,
завідувач Національного центру обліку та аудиту,
Національна академія, статистики, обліку та аудиту,
м. Київ, Україна

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА АУДИТОРІВ

Стаття 8 нового Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» (надалі – Закон) зобов'язує аудиторів та аудиторські фірми додержуватись етичної професійної поведінки, що передбачає дотримання фундаментальних принципів етики професійного бухгалтера: чесності, об'єктивності, професійної компетентності та поведінки, конфіденційності [1]. В оприлюдненому рішенні Ради Аудиторської палати України від 26.08.2020 року (протокол № 44) були узагальнені результати проведених перевірок з контролю якості аудиторських послуг суб'єктів аудиторської діяльності та розглянуті виявлені типові помилки і недоліки щодо системи контролю якості. Серед них є порушення статті 10 та статті 28 Закону. Стаття 10 присвячена етичним вимогам – незалежності та об'єктивності суб'єктів аудиторської діяльності і аудиторів. Незалежність персоналу аудиторської фірми забезпечується через надання управлінському персоналу аудиторської фірми робочого документу «Лист – інформування щодо наявності (відсутності) загроз під час аудиту та надання інших аудиторських послуг», приклад якого розроблено та представлено нижче:

«Я, працівник, аудитор П.І.Б. /сумісник, підрядник/ ТОВ «АФ «XXX», приймаючи завдання на надання професійних аудиторських послуг для ПрАТ «АВС» згідно договору від 31 січня 20XX р. № ZZZ, ознайомлений з метою завдання та умовами його виконання; розумію доручене міні завдання;